

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не воевмеш милости і мри не воевмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділей і руских свят о год. 6-ій пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Зсылка на Сибір.

Недавно обігла майже всі європейські письма вість, що правительство російське носить ся з гуманітарним наміром застановленя зсылки на Сибір. Вість та оказала ся неправдивою, бо правительство російське, місто того, щоби нелюдську систему злагодити, ще більше єї заострило. Число зісланих росте в спосіб дійсно страшний. Коли давнійше в одній місцевості могло мешкати найбільше двох, або трох зісланих, нині живе їх там 20 до 30. Хотяй тепер далеко більше політичних зіслаників живе на Сибірі, як давнійше, правительство знизило квоту на їх удержанє з триста тисяч рублів на сто тисяч рублів. Властям, котрим поручено надзир над зісланими, наказано, щоби в тім напрямі щадили як найбільше. Наслідком сего многим заступженем здержано їм виплачувану доси пенсію 12 рублів місячно, а то длятого, що як твердить правительство, они можуть заробити собі на жите. В дійсности однак заступжені, головно в політичних повітах (Верхоянск, Колымск) не мають ніякої спромоги до заробку. Тепер мусять терпіти голод. З зісланими за своїми мужами жінками правительство обходить ся так, як би они не були зіслані, але добровільно пішли на вигнанє, то значить, що місто 12 рублів дістають тільки рубля і 16 коп. місячно. Ново прибулі вигнанці довший час не дістають ані копійки, бо власти мусять вперед постарати ся о інформації про їх відносини, а нїм ті інформації одержать, мине нераз цілий рік.

Серед зісланих росте з кождим роком число робітників. Нині становлять они дві треті часті загального числа зісланих. Зсилає ся їх за дрібні провини, а часто цілком без всякої причини. Так прим. в Вільні облив один з робітників вітриольом підприємця, що має коминарський

монополь в Вільні. Поліція не могла вислідити виновника, тому зіслала в короткій дорозі всі коминарських челядників на Сибір.

Робітники в Росії взагалі не тішать ся спеціальною опікою властей. Міністерство справ внутрішних видало недавно порученє до всіх губернаторів і городничих в промислових округах, щоби всіх підозрілих робітників видалювали з своїх округів. З огляду, що таке порученє оказало ся неможливим до виконаня, проте зарядив міністер помноженє числа поліціантів о 2400 людей, так що на 50 робітників припадає один поліціант. Міністер зазначає виразно в своїм рескрипті, що поліціанти мають займатися виключно стереженем робітників. Інших обовязків їм повірити не можна, щоби не занедбували своєї головної задачі.

Робітники, що суть підозрілі о революційне усюсиленє, бувають трактовані з безпримірною брутальности. Ужикте кнута, хоть є законом зборонене, є чимсь звичайним, ба навіть правилом. В Вітебську згинув під кнутами поліціантів один з робітників, котрого ціла провина лежала в тім, що без дозволу вернув до Вітебска. Опісля розпустили поліціанти вість, що сей робітник повисив ся в вязничій келії. Однак робітники дізнали ся про цілу правду. Они зарядили обласу за донощиком, що зрадив убитого і знищили той дім, в котрім донощик укрит ся. В часі похорону бідної жертви поліційної брутальности прийшло до поважних демонстрацій. Такі случаї суть чимсь дуже звичайним в Росії.

Справа Гільзнера.

Ми писали доволі подрбно про заходи жидів, щоби Гільзнера, що сам признав ся до ритуального убийства, в який небудь спосіб увільнити. Пробовано вже зробити Гільзнера бже-

вільним, а коли се не удало ся, послали Бик і Рапапорт внесли інтерпеляцію в парламенті. Та не заспало справи антисемітське сторонництво. Тут додамо, що віденський «Deutsches Volksblatt» на свій кошт переслухав всіх свідків, і коли Гільзнера засуджено одноголосно на смерть, то се в першій ряді заслуга сего дневника. По зголошеню інтерпеляції Бика і Рапапорта антисемітські посла внесли з своєї сторони інтерпеляцію в парламенті, котрої зміст подаємо на сїм місці.

Перша часть інтерпеляції займає ся слідством против Гільзнера. В часі розправи підніс Франц Веселі, челядник шевський з Польної закид против радника судового, Райхенбаха, що сей фалшував протоколи, ним списувані і що свідків, які добровільно зголошували ся і хотіли зложити важні зізнаня в справі убийства, ганьбив, викидав за двері і т. п. Натомість оказував радник Райхенбах велику прихильність для жидів. Гільзнера увязнено доперва тогди, коли его увязнив на власну руку комендант постерунку жандармерії в Польній, Кленовець. Однак і по увязненю Гільзнера застановив радник Райхенбах слідство за иньшими співвинниками, тяжко підозрілими о участь в убийстві. Підозріне звертало ся против деяких жидів з Польної, що або брали участь в убийстві, або привнайменьше про него знали, а іменно против рабіна з Польної, Гольдбергера, токаря Германа Баша, скляря Лєоп. Графа, шинкаря Самуїла Фріда, купця Авфрехта і против бувшого різника (Schächter-a) з місцевости Гольч-Енікав, Моріца Курцвайля.

Осіб тих не переслухано доси, а те саме зроблено з численними свідками, що могли вказати, що више означені особи посередно, або безпосередно взяли участь в убийстві. Хоть 20 свідків було би в силі як найточнїше описати тих «незнайомих» жидів, що в день убийства крутили ся по лісі в товаристві Гільзнера, то однак доси не видано за ними гінчих листів, ані не старано ся їх вшукати.

ГЕНРИК ПОНТОПІДАН.

Кладовище.

(Далі).

Сиділа тут тепер в тепло, літню днину і дивилася задумана на довгий, крутий гостинець, яким колись то тої понурої, падолистової днини несло чотирох чужих людей і мале тіло, аби зложити його тихцем у землю.

Коло неї стояла її наймолодша бліда, дрібна, одинайцятилітня дівчинка, що роззирала ся докола наляканими великими, округлими, темно-синіми очима.

І вона була загорнена також нужденно; у великих, сірих, суковних черевиках і маленьким, жовтім, солом'янім капелюсі зі шкочкою стяжкою — на руці мала перевішений вінець з безсмертників і моху.

Не рушала ся від боку матері і здавала ся вслухувати ся з напруженем то в голос лопати з кладовища, то в крик птиць, що долітав сюда із заливом серед загальної тишини.

Нараз налякала ся сухого кашлю, що долітав зі заду. Потягла маму за спідницю, а за хвилину показав ся низький, сивоволосий ста-

рик з вязкою вербового прутя на плечах і паличкою у руці — кашлав і спльовував на переміну.

Йшов дорогою розмавляючи сам зі собою та не бачив ані мамі, ані доньки, аж доки не станув зараз коло них. Тоді спинив ся, крикнув зі здивованя і перехилив ся з усміхом на своїм костурі спираючи ся на нього обома руками та загібаючи його глибоко в пісок.

— Ей, до лиха!.. Що я здивав вас тут, Елисавето!

Жінка глянула на нього мимохіть, боком, але зараз вернула до давньої постави — з лицем опертим на долоні дивилася далі в долину.

— Ая — відповіла коротко.

— Е, що нового?... — дивив ся на неї цікаво малими своїми, темними очима, що так і слїдили її. — Бачить ся ніщо не приключило ся вам, що?..

— Ні.

— Ніхто з ваших, ніхто з ваших не умер?

— Ні.

— Або з родини?

— Ні.

— Ну, то гаразд. Але... гм, гм! Але, здасть ся, віджила стара любов, Елисавето?

Жінка не відповідала зразу ніщо, але те-

пер глянула на нього і троха збентежена почала гладити чорні торочки шаля, що лежав на колінах і сказала:

— Ах, се також бесіда. — По хвилині докинула: Нині є похорони малої дівчинки від нас.

— Ах! так, то що иньшого. То, бачить ся, ховати муть малу Андрія Євзена?

— Так.

— Так, але, що се не прийшло міні відразу на гадку. Має то бути, як кажуть, велика історія з тою малою. Ганна, жінка звонаря, була вечером у мамі і розказувала, що будуть звонити. Але чиж се можливе?

— Можливе.

— Так? Ну, то рішучо запросити на стицу пароха зі жінкою і лікаря розумієть ся також, бо і він причинив ся тут. Ну, Андрія Євзен стати на се і на більше іде, якби було треба. Але, до сто чортів, не всі можуть справляти своїм дітям такі похорони.

— Ох, ні — сказала Елисавета знова затоплена в думках.

— Зрештою й сьмішне — правив далі старий та дивив ся на неї все прижмуреними очима. — Я не знав цілком, що ви маєте тут на кладовищі діти, Елисавето.

— Так, справді? — відповіла поволі і знов

Против рабіна Гольдберґера суть такі моменти підозріння. В день убиства о год. 5. по полудни виділи євїдки рабіна в товаристві одного «кривого» жида в лісі, де сповнено убиство. Той сам «кривий» жид був в дни убиства о год. 11. рано перед домом рабіна, з котрим розмовляв. Євїдки зізнають, що рабін кинув «кривому» жидови з балькону якийсь паперець, котрий він сейчас підніс і сховав до кишені. Інші євїдки виділи, як сей сам «кривий» жид виходив з дому рабіна в день убиства, ніс пачку, завинену в церату і був дуже неспокійний. Обєм сеї пачки рівнав ся обємови шести-літрового начиня. Пачку ту, по всій правдоподібности, одержав «кривий» жид від рабіна. Служниця, Марія Перніска, зайнята в домі рабіна, зізнала, що в день по убистві «кривий» жид був на обіді у рабіна. Рабінова веліла по обіді обмити канану, бо «кривий» жид мав пархи, а она бояла ся, щоби діти не заразили ся. Рабін заперечує єї факти, хоть всі євїдки присягнуть, що так було. До тих подробиць долучає ся ще одна:

В почтовім уряді в Гольч-Єнікав сконфіскував заряд почти пересилку тамошного різника (Schächter-a), Моріца Курцвайля, адресовану до рабіна, дра Гольдберґера в Польній. Почмістрови видало ся підозрілим, що різник Курцвайль вислав до рабіна пачку, що мнимо мала містити «перфуми».

Пачку задержано в обводовім суді в Габрові і піддано урядовому розслідові. По отвореню сеї скринки найдено в ній флящинку, завинену в вату, сильно перфумовану, що містила в собі кілька кульок, темно бронзових. Суд положив на тій пересилці арешт і післав єї до хемічної аналізи до Праги; з того часу брак всяких інформацій про висліди сеї аналізи.

Зі всіх тих фактів виходить, що рабін Гольдберґер стикав ся з одним співвинним, що мав відобрати дуже підозрінну пересилку і що перечить всі факта, зізнані євїдками, а єго обтяжають.

З дальших частин інтерпеляції піднесемо се, що Герман Баш перед найденем тіла Грузівної йшов в товаристві сего «кривого» жида, Гільзнера і Леопольда Графа на залізницю. Баш ніс кувферок, що належав до «кривого» жида, бо ані він сам, ані Гільзнер, ані Граф того дня нікуди не їздили. При тілі Грузівної найдено палицю так добре обтесану, що тільки чоловік фаховий міг єї так обробити (Баш є столярем). Впадає також в очі, що Граф перед довершенем злочину і по єго довершеню приставав часто з Гільзнером, чого давнійше не бувало, що перед сповненем убиства, котре, як зізнав Гільзнер, було наперед кілька день встановлене, виділи євїдки, як Граф разом з Гільзнером коло год. 6. вечером виходили з ліса, в котрім сповнено злочин.

Євїдок, Людвік Фіріх чув розмову Леопольда Графа з Самуїлом Фрідом. Послїдній питав Графа: «Wie verborgt?» (як укрита?), на що Граф шепнув єму: «Wie im

дивила ся на цвинтарну дорогу. — Ніщо дивно-го... мало що я сама не забула про те.

— Га! і се буває — відповів і похитав головою. — Тільки ріжних річий приключить ся між тим... а роки минають. Ах! і я се знаю. Чи то був хлопчик?

— Ні, дівчинка.

— Мій Боже! Дівчина. Так, то що иньшого. А! Маємо тут маленьку Льотку — звернув ся до дівчинки, що тулила ся до матери зі всіма признаками знетерпелівленя.

Мати погладила її по руці.

— Не можна увільнити ся від неї, як почне просити, аби її взяти зі собою. Хотіла бачити передовсім свою сестричку.

— Добре мала. Вона не бачила її ніколи передше? розумієть ся. Давно небога умерла?

Але коли Елисавета не відповідала, старий замовк. Потім підніс у гору густі брови — дивив ся на неї хвилину допитливо, зажив нюх табаки і якби стрілила йому нараз нова гадка до голови, замітив:

— Так, так. Не по рожах то ходить ся. Чи одному здасть ся, що могло би бути інакше.

vorigen Jahr». Що Граф хотів тим сказати, легко вяснити, бо дня 17. липня 1898 року найдено в двірскім лісі під Польною тіло убитої дівчини, Марії Климівни, а з уложеня кістяка можна вносити, що Климівну убито в сей сам спосіб, що Грузівну.

Двох євїдків бачило також перед домом Фріда в день сповненя убиства різника з Гольч-Єнікав, Курцвайля. Жінка Фріда звала єго «Herr Schächtermeister!», а Фрід кликав єго Курцвайль! Щоби мати певність, удали ся оба євїдки до Гольч-Єнікав і там рішучо ствердили, що Курцвайль є тим чоловіком, якого бачили в Польній. Що Курцвайль виїхав рано в день убиства з Гольч-Єнікав, се ствердила служниця, що носила єму кувферок на залізницю, ствердили се і інші євїдки, а один жид сказав, що мусить Курцвайля заступати, бо він виїхав в справі кошерного різаня.

Перша часть інтерпеляції кінчать ся запитанєм, чи міністер судівництва велить переслухати всіх поданих поіменно євїдків і чи зарядить слїдство против підозрілих о співвину в убистві.

Друга часть інтерпеляції вимірена против радника Райхенбаха, що велів пустити на волю увязненого комендантом постерунку жандармерії, Кленовцем, Гільзнера, мимо тяжких підозрінь, що на нїм тяжили, а натомість казав матір і брата Грузівної віддати під поліційний дозір, зарядив в їх домі ревізію, єдино в тій цілі, щоби матір виставити яко переступницю, а в сей спосіб довести до того, щоби др. Бакса, правний єї заступник, стратив право вглядати в акта, через що справа дала би ся легко затемнити і убити. Інтерпеляція запитує правительство, чи оно виточить Райхенбахови слїдство за єго невитолковане поведене, чи ствердить, що було в скринці, висланій Курцвайлем до рабіна, чи вяснить, де діла ся кров убитої Грузівни і чи зарядить відповідні средства, щоби перехрещені і нехрещені жиди не впливали на касаційний трибунал.

3 Державної Ради.

На початку вчерашного засіданя відчитано письмо гр. Клярі з повідомленем, що цісар поручив зложити палаті сердечну подяку за желаня, зложені Монарєї з нагоди уродин внука, сина архикнягині, Марії Валерії.

По промові пос. Пацака, яку подали ми вчера в короткім начерку, забрав голос посол Вахнянин. Бєсїдник говорить, що теперішня дискусія виказала, що довго ще в Австрії сторонництва будуть витворювати ся тільки на підставах національних. Борби національні мусять вкінци довести до домової війни, если міродатні чинники не приступлять остаточо до справедливого управлїння язикових справ. Санація Австрії повинна бути одинокою програмою всіх сторонництв. (Оплески). Квєстия компетенції є великої ваги. Дотеперішні проби розвязаня язикового питаня були односторонні

Але так є, як Ісус хоче. І рішучо так є найліпше.

В сїй хвилині закликано з кладовища.

Старий перехрестив ся і йшов далі, кашляючи та спльовуючи, а Елисавета взяла мовчки дитину за руку і виїшла між гроби.

Якийсь типовий Лілєлюндець в роді Нілса Нілсена, низький, присадковатий, з грубим карком і червоним від горівки лицем — стояв в долині та викидав землю, яку другий відгортав лопатою на обі сторони.

Той другий, був се високий, худий, заспаний мужик, що сьміяв ся придурковато, коли лише старший розказував своїм грубим голосом який сьмішний анекдот. Коли Елисавета зближила ся, присів на березі найблищого, готового гробу і дивив ся на чорний, беззубий череп, який той тримав у руках.

(Далі буде).

і длятого не мали поводженя. Єдиною підставою тих стремлень повинна бути засада рівноправненя всіх народів. Заяву правительства розуміє бєсїдник в сей спосіб, що правительство вважає найблизшою своєю цілю, заведене відносин нормальних в тім парламенті борби.

Поладнанє національних спорів в Австрії є задачою сторонництв сеї палати. Розвязати питанє можна тільки тогди, коли ідентифікує ся інтерес держави з інтересом поодиноких народів і коли оминає ся всяку односторонність. Сторонництво бєсїдника стоїть сильно при програмі правди, котрої окликом єсть справедливість і рівноправненє всіх народів. Ся програма єсть програмою австрійскою. (Оплески).

На внесенє Катрайна замкнено дискусію і генеральним бєсїдником вибрано молодоческого посла, Плязєка, що на вступі полемізує з висказом, немовби Чехи появу поліції в парламенті повитали оплесками. (Соціяліст Резель виймає примірник ілюстрованого письма п. з. Delnický Listy і кличе: «Масте доказ!» Чехи голосно протестують, а один з них вириває Резлеви письмо і дре єго на кусні). По довгїм неспокою Плязєк говорить дальше: В заяві гр. Клярі тяжко найти що небудь цікавого і додатного. Пробиває ся там лише вдячність для обструкції, котрій правительство має багато завдячуваня. Про наміри свої правительство не мало що більше сказати крім сего, що они щирі. Єсьмо вправді роздражені, але не устроїмо обструкції тогди, коли би она правительство догоджувала. Ми виступимо в відповідній хвилі. Теперішне правительство повинно як найскорше зникнути. (Оплески).

По замкнено дискусії, Молодочех, пос. Дик, простує твердженє Дашиньского, немовби єму (Дикови) гр. Бадені мав завдячити, що не став перед палатою яко обвинений о зраду стану. (Дик був референтом сеї справи в комісії). На жаль, каже Дик, я не мав щастя, положити яку небудь заслугу для сего високо заслуженого і гонорового чоловіка.

З черги приступлено до дискусії над внесенєм соціялістів на знесенє параграфу 14. Перший промовляє Дашиньский. Бєсїдник наводить ріжні цісарські розпорядженя, видані на підставі 14. параграфу і твердить, що они або не були наглі, або нарушали закони, бо вкладали на людність нові тягарі. Бєсїдник вказує на Угорщину, де не відважено ся нарушити закон, але радше уступило правительство. Ціла відвічальність парламенту є ілюзорична. Усунєнє §. 14. то політична квєстия сили і життя парламенту. Або побідить абсолютична сила, або парламент. (Оплески на лівиці). Сли людність виступить против закона, то грають Манліхери, а міністрам вільно ломити закони і в найгіршїм разі висилає ся їх на пенсію. Зглядом кабінету гр. Клярі сторонництво соціялістів буде невтральним. Коли правительство не найде більшости, вхопить ся знов за §. 14. В кінци виступає бєсїдник против внесеня лівиці, що стремить до обмеженя §. 14.

Пос. Шенерер вносить замкненє засіданя. Внесенє відкинено всіми голосами против Шенериянів.

Пос. Кайзер узасаднює внесенє лівиці на обмеженє §. 14. на случаї наглої конечности.

Президент, др. Фукс заповідає, що на засіданю з дня 28. поставити на порядку дневнім вибір делегацій. Против сего протестує Шенерер і вносить, щоби найблизше засіданє відбуло ся вторник і щоби на порядку дневнім уміщено запомогові справі і справу обвинєня кабінету гр. Туна. Внесенє відкинено всіми голосами против голосів Шенериянів. (Вольф кричить: «Де діла ся німецка Gemeinbürgschaft?» Глекнер відповідає: «Не єсьте нашими комендантами!» Вольф грозить лівиці, що добре заплатить їй за се голосованє. «Се зрада народу!» Шенерер кличе: «Нехай живе ц. к. соціяльна демокрація!»)

Пос. Феркавф вносить, щоби слїдуюче засіданє відбуло ся завтра, щоби однак не приступлено до вибору делегацій перед поладнанєм внесеня в справі знесеня §. 14. За внесенєм голосували одні соціялісти. На тім засіданє замкнено.

Н О В И Н К И.

— **Заупокійне богослуженє** за душу бл. п. дра Омеляна Огоновського, професора рускої мови і письменства, відбуло ся нині о год. 9. рано в волоскій церкві. Крім найближшої родини явило ся на се богослуженє ще 10—15 осіб, з того шість пань і мало що більше муштин. З професорів львівського університету бачили ми одинокого, д. ра Шараневича. Проф. Грушівський не найшов часу, щоби віддати поклін памяти свого товариша по катедрі. З академічної молодіжи явив ся всего один чоловік. Тов. «Просьвіта» репрезентував проф. Романчук. Сумно було дивити ся на се дрібне число нашої публіки. Ще недавніми літами справляли товариства з своїм коштом поминки Вол. Барвіньського, Качали, Сущкевича і т. д., а публіки являло ся множество. Нині, коли родина поминає заслуженого для нашої суспільности чоловіка, церква сьвітить пустками. Який се сумний об'яв! Від часів печальної памяти консолідації з москвофілами у нас замітний не лише брак народних ідеалів, але також брак пошанованя для людей, що остали вірними тим ідеалам до кінця свого життя!.. Службу Богу відправив сотрудинок, о. Давидович, а до парастаса станув ще другий сотрудинок волоскої церкви, о. Красіцький.

— **„Основа“**, товариство українсько-рускої політехнічної молодіжи, устроює дня 4. н. ст. падолиста вечірницю з танцями в комнатах «Рускої Бесіди» зі смичковою музикою. На сі вечірницю комітет розсилав особні запрошеня, хто би однак, чи то ізза похибки, чи задля браку адреси запрошеня не одержав — зволить ласкаво зголосити ся до тов. «Основи» Сикстуска 33, I. — Стрій візитовий, вступ на салю 70 кр. Початок точно 8½, вечером. Комітет.

— **Гусятинська філія «Просьвіти»** оголошує: Дня 1. н. ст. падолиста с. р. (в середу) відбудуть ся в Копичинцях в сали ради громадської о год. 11. перед полуднем загальні збори товариства разом з вічем господарско-просьвітним. Програма зборів: 1) Служба божа в церкві парохіяльній. 2) О год. 11. загальні збори філії: а) справозданє виділу, б) вибір нового виділу, в) внесенє членів. 3) По загальних зборах віче господарско-просьвітне, на котрім будуть викладати: а) п. Гайдукевич о шкідниках в господарстві, б) п. Король о ліченю худоби, в) о касах позичкових і спілках Райфайзена. 4) По вічу льосованє всілякого насіння і щеп поміж членів «Просьвіти».

— **Польський центральний комітет** поставив кандидатом на посла сойму краєвого з меншої посілости округи Рава Руска, Вол. Гурку, бурмістра Рави. З рускої сторони кандидує др. Мих. Король, адвокат з Жовкви.

— **2569 учеників і учениць** ходить до учительських семінарів в Галичині. Учеників 1878: у Львові 251, в Кракові 223, в Тарнові 200, в Ряшеві 182, в Станіславові 204, в Сокалі 164, в Тернополі 238, в Самборі 230, в Кросні 141, в Заліщиках (де є доси одна кляса) 38. Учениць 691: у Львові 232, в Кракові 243, в Перемишлі 216.

— **Лихвар.** Перед львівським судом тягне ся від кількох днів розправа против Абрагама Графа, корчмаря в Війтівщини коло Немирова, обвиненого о всім випадкам обманства і сім випадкам лихви. Коли селянин позичив що небудь у Графа, сей скаржий его о зворот значно більшої суми, але все нижшої від 50 зр., а в суді або грозьбою вимушував угоду, або старав ся о заочні вироки. Ті практики удавали ся ему завжди тогди коли селян з під Немирова, при звичаєних до того суду, обвиняв до суду в Раві, куда іззаваний не являв ся на речивці і програв справу. До розправи візвано 30 сьвідків. Граф находив ся на вільній стопі, але дійшло до відомости суду, що він все випродує в цілі утечи з краю, тому его вчера увязнено.

— **Против послів Краківських** відбули ся там вчера збори антисемітів. Явило ся 800 осіб. Замітним є се, що президент міста, Фрідляйн, з страху перед жидами, відмовив салі на збори, так само не дала салі гостиниця саска. Збори відбули ся проте в європейській гостиниці і мали характер довірочвий. Проводив зборами проф. університету, Вол. Черкавський. Референтом був др. Вол. Левицький, співредактор «Głosu narodu». В часі бесіди референта вішли до салі комісари поліції і розвязали збори, з причини, що деякі учасники не мали запрошеня, або що їх не знали ті, що збори устроювали. По оголошеню розвязаня зборів, п. Міколайський і референт Левицький візвали присутних, щоби висказали послам вотум недовіря і візвали їх до зложеня мандатів. Внесенє прийнято оплесками і окликами. Опісля відбула ся демонстрація перед львівським редакцій «Now-o Reform», котрої співробітником є пос. Соколовський.

— **Цісар в Будапешті.** Перед кількома днями відбув ся на королівськє замку в Буді двірський обід. Цісар був в часі того обіду в сьвітлім гуморі, розмовляв з богатома послами, між иньшими з д. Жустом. Між иньшим звернув ся до Жуста зі словами: «А, се моя

найвірнійша опозиція! Тішу ся, що тепер ведуть ся наради в Соймі так гладко!»

Жуст: І ми королю тішимо ся тим. Вправді стоїмо у опозиції проти Шелльови, але правдивий характер противника, що шанує иньші відмінні погляди наклонює нас до того, аби ми его поважали.

Цісар: Але думаю, що пристрастна обструкція, яку ви вели за Банфіого, не була оправдана.

Жуст: Теоретично не можна оправдати обструкції, але міністерство гр. Банфіого фалшувало з розвагою вибори, що грозило підкопанєм парламентаризму в его найважнійших підставах. В міру сего політична обструкція є оправдана тактикою. Зі згляду на те, як поведив ся Банфі, ми не мали иньшої дороги до виходу.

Потім запитав цісар д. Жуста, чи думає, що в загалі є можливі правильні вибори?

Жуст: Розумієть ся, що ні, або дуже рідко коли, але від таких «чистих» виборів, до тих які переводив Банфі, є дуже далеко.

Потім розмовляв цісар з представителями народної партії і заявив своє вдоволенє, що належать тепер до більшости і стоять при правительстві.

— **З життя російської інтелігенції.** «Московскія Вѣдомости» описують жите російської інтелігенції, причім дивують ся, як можна так, як она, марнувати час і здоровлє. З дня робить она ніч, з ночи день, добу розкладає так, щоби найменьше часу зістало не тільки до роботи, але і сну, коли на їдло і дармованє посьвячує ся богато часу. В иньших краях година 11—12 в ночи вважає ся пізною порою і всі в тім часі вже сплять. Саме тогди російська інтелігенція зачинає оживляти ся і жити і кінчить сей дивачний день між годиною 3—5 рано. Марнованє часу можна спостеречи всюди і ві всіх сферах інтелігенції. Петербурскій урядник вважає річю совсім звичайною, коли приходить до бюра не вчаснійше, як о годині першій, або другій пополудни. Здорові панни вилягують ся в ліжках до пізної години. Богато матерій, по цілонічній грі в карти, ледви в полудне опускає свої ліжка. На балі і танці з'їзджають ся не раньше, як о год. 11. вечером. То називає ся цінити «дорогий час».

— **Купелєві вагони.** На американських зелізницях будуть небавом заведені купелєві вагони для вигоди подорожних. В тій цілі будуть перероблені товарні вагони в сей спосіб, що будуть поділені на три відділи: гардеробу до розбираня, ванну і туші, а заразом резервуар, стало заповнюваний, що помістить в собі 300 відер води. Кошт переробленя одного вагону винесе 1000 зр. В часі жарких днів літа і горяча, що панує в вагонах, можливість охолодження тіла купелию, буде становити велику вигоду для подорожних, особливо для тих, що відбувають подорож на більших просторах.

— **Телефони** по церквах в Англії заводять пораз більше. Телефони ті лучать звичайно церкви зі шпиталами або другими подібними заведеннями, звідки люди не можуть іти до церкви, але вже і приватні люди мають получєня посредством телефонів. В той спосіб проповідь сьвященника проповідяючого в церкві слухають не тільки ті, що суть в церкві, але і всі ті, що мають получєня телефонічні.

— **Льожка.** Один російський дневник подає цікаву вістку про істнованє т. зв. льожки (від слова лежать) в псковській губернії і иньших місцевостях. Льожку, пише російська часопись, подібає ся по більшій часті там, де панує часто неурожай, за чим слідує брак прожити в селах. Тамопні мужики, коли лише побачуть, що нестане їм збіжа до весни, починають перед всім думати про те, аби їсти як найменьше. Але знають добре, що в таким разі годі буде їм затримати сиду до роботи і тому лягають на піч і западають в рід летаргю. Сей кількомісячний півсон називає ся льожкою. Прокидають ся лише раз на день, аби зїсти кусник хліба і випити збанок води, або напалити у печі. Сесю працю роблять як найобережнійше, бо знають, що рух викликає апетит, тому старають ся як найменьше рухати ся, а як найбільше спати. В селянській хаті темно і тихо: у ріжних кутах хати, а найбільше на печі лежить ціла родина. Се явище не є однак незвичайне. Можна его стрінити у ріжних хатах, ба навіть селах і повітах. В часі довгої зими глибокий сон панує у селянських хатах, день замінює ся у ніч, під якої крилами криють ся тисячі сплячих тіл майже без признаки житя. Всього спить: і люди і худоба. І на кілька місяців переміняє ся людска мова у сонне хрпанє. Прикра се прояв! Замість шукати якоїсь поради, ворохобити ся, емігрувати, — народ «просипляє» свій голод! Про істнованє таких «льожок», донесли ми вже в дописі з Харкова, поміщений минулого місяця в «Руслані». Хоть що правда, автор сам не вірив, щоби можливим було їх істнованє, а подавав се більше яко видумку.

Телеграми.

Льондон, 28. жовтня. Відділ англійський, в числі 270 людей, опустив дня 24. с. м. місто Кімберляй і по дорозі стрінув ся з відділом Боєрів. Пришло до борби, в котрій забито трох Англичан, а 21. ранено. По стороні Боєрів мають бути більшє страти. — Парламент відложено на пізнійший час престольною мовою, в котрій королева жаліє над тяжкими стратами і смертю жовніврів. — Побоюють ся, що на случай довшої війни, чужі держави будуть тягнути з неї користи для себе против Англії. В загалі панує в Англії велика констернація з причини неудач в полудневій Африці.

Любляна, 28. жовтня. Slovenski Narod доносить, що в бюджет на рік 1900 вставлено позицію на розширенє низшої, словінської гімназії на виспу.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Поезія і проза.

(Далі.)

Дарма! У нас нема авторитетів. Ми нікого не слухаємо. Всяке щирє слово поради остає й далі голосом воюючого. У нас є своя історія, своя традиція і нам з тим добре! Ми ще й далі будемо одушевляти ся таким дрантем краєвого виробу в густі вчорашного сьмітя, яким нас годують наші доморослі дурисьвіти магіки-іллюзіоністи. Ні — пане композиторе. На село людий дурити! Ваша Лоскотарочка вашою музикою нас певно не заласкоче на смерть. Нїм ми упадемо жертвою скоботання і сьміху вашої русалки, ми вперед ще гірко посьміємо ся над вами і вашою нефантастичною богинею. Але скажіть нам за те, яким чудом і за які се ваші «заслуги» — ви дістали вже завдаток на будучу «незлу» посаду дірігента? Нї, ласкавий добродію. Ми вміємо оцінити ваші здібности і талант, але... зложіть сей символ влади, котрої ви ще не маєте і... не дістанете. Ви самі відтак сьміяли би ся з нашої наївности. А так... віддайте назад вашу батуту... Вона не для вас. Найдеть ся хтось другий, що буде нею правити. Ви й так, як ми се вчера бачили, терпите на ревматизм, чи «корчі в руці», і місто «кивати» батуту, вам терпне рука, а за те очи ваші «косять» туди, звідки їх магнетизують ясні зорі недорослої лоскотарочки. А вжеж годі вам навіть підчас виконуваня концертної програми уважати публіку за сліпих і глухих манекінів, що в їх притомности вам можна собі позволати на невмістний флірт. Се вже хиба виходить за границі... приличности! Перенесіть ваш флірт з концертної салі на иньше поле, а батуту передайте в чий-иньшій руки, бо ви до неї не доросли. Даруйте нам наше щирє слово й послухайте доброї ради: вашими композиціями нас за часто... не частуйте, а симпатією, яку ви собі здобули у нас, не доводіть наше під-упале музичне товариство... до цілковитої руїни!..»

Стефан відтхнув повною грудію. В тій хвили почув, що складаєть ся з тіла і мяса, котре йому дуже тяжко двигати...

— І се писав той сам чоловік, що мені вчера так сердешно гратулював? Старий лис! А! підлість!

Стефан задумав ся...

— Ні — він сего не міг зробити. Годі мені на чесного старця кидати каменем підозріня. То мусить бути якийсь иньший фабрикант реклям... Дарма... Мосю музикою так когось колоти — я не зможу, хоч би навіть і хотів. Музика має душу, має чутє добре і зле, сумне і веселе, величне і нікчемне, але їдкого жала анї жовчи у неї нема. Вона може звеселити і засмутити, розніжити, розжалити, понесувати гумор і розстроїти, але ранили анї колоти анї убити не вмє і не може... А коли нема в музиці способу оборони, то мабуть нема нам житя на сьвітї. Колиж ми таки конче музикальні і хочемо жити, то можемо піти на концерт до шинку і там грає капеля або орхестра під батуту свого дірігента. Можна послухати... коли нас кишеня свербить. Але на що того заходу і видатку? Ми можемо й на катаринці собі заграти. Чому ці? — і то інструмент... Чим більше пощований, тим більше рипить, тим «висше» грає. А коли єї міль сточить, то все єї таки лекше

носити на плечах, ніж мою інавгураційну ба-
туту — в кишені... Але музикальні таки бу-
демо... Ха—ха...

Але уста его скривились якось дико до
сміху, а в очах запекли слези, зовсім інакші,
чим ті, що котились вчора по лиці триумфу-
ючого дірігента. І хоч ніс на своїй душі якийсь
важкий тягар, помчав ся, як стріла до дому.
Прибіг до хати, упав на ліжку і закрив лице
в подушки...

Мабуть довго спав...

(Далі буде).

Послідні вісти.

Пос. Яворський одержав телеграму від ціса-
ря, з желанем, щоби вибори до делегацій пе-
реведено як найскорше. Телеграма та виклика-
ла зворот в поглядах правиці, що первісно за-
думувала приступити до виборів доперва в па-
долисті.

В парламенті забрав нині перший голос
Шенерер і заявив, що заряджене виборів до
делегацій доказує, що обструкція перестала бу-
ти небезпечною. Бесідник домагає ся серед ве-
ликої радості послів, щоби президент велів по-
слам віддати пульпіти, що давніше існували,
а котрі забрано, щоби ніхто не стукав.

Вольф жалить ся, що німецькі сторонни-
цтва попирають вибір делегацій. Доки квоти
не установлено, вибір до делегацій є абсурдом.
Серед криків Больфа приступлено до вибору
делегацій. З Галичини вибрані: Евг. Абрага-
мович, Соколовський, Поповський, Єнджейович,
Охримович, Дідушицький, Яворський; заступ-
никами: Сапіга і Рошковський.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп. особ.	приходить о годиві			посп. особ.	відходить о годиві		
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		1:55	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		2:08	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води		2:45	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:40	з Янова		8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче			9:25	до Янова	
	8:05	на дв. головний			9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:53	дв. гол.	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
	11:15	з Ярослав і Любачова			12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова				тільки в неділі і свята	
	1:01	з Янова			2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вер.	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки				вересня включно в неділі і свята	
		від 7. вер. до 15. пад. включно		2:55	9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:05	до Кракова (Відня) Хавівки ч. Ряшів	
2:35	5:40	на дв. голов.			3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова			3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
					3:26	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
					5:25	до Брухович	
						до Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		12:50	6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави			6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30.			6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
		вересня щоденно, а від 1. червня до			7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	7:58	15. вересня тільки в неділі і свята			7:10	до Сокаля і Рави рускої	
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16.			7:20	до Тернополя дворець головний	
		серпня до 10. вересня вкл. щоденно			7:42	дворець Підзамче	
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.			7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.			8:35	» » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	9:55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту			9:10	» » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	10:25	на дв. голов.			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова			11:32	дв. Підзамче	
	12:10	зі Скольного, Калуша			4:10	до Кракова (Відня, Берлина)	
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче			5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	
	3:30	на дворець головний					
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока					

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європей-
ского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких
ч. 5) уділяє пояснень в справахже лівничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Рік заснована 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духо-
венству і всім вірним Впресов. Митроп. і Пресов. Еп. **Ординариатам** всіх
трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські
анаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід
огневих.

Став фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898
виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія» обезпечень користні,
а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили
виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк кра-
євий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Тowa-
ристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористній-
ші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваран-
цію і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє
з обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і
1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або
порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на
3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів
і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., впи-
сове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член
обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекция ли-
стовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема
близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупі:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр.
за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках почт. в ціні
по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. —
Іньші товари по умірених цінах.

78—?

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного
руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільского
житя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського
побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в 1. актї опрацьована
після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерийних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропігійській книгарні.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові
з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши
від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповіджена.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.